

kritiska eu-fakta

utges av Folkrörelsen Nej till EU | nr 3 | september 2024 | pris 20 kr

KRITISKA EU-FAKTA

Nummer 3 - september 2024

Löpnummer 175

Kritiska EU-fakta ges ut av

Folkrörelsen Nej till EU

Ansvarig utgivare:

Eva-Britt Svensson

Redaktör: AnnaLisa Eneroth

Kerstin Nordqvist

Redaktionsutskott:

Beng-Åke Berg, AnnaLisa Eneroth,

Marie Ericsson, Per Hernmar,

Jan-Erik Gustafsson,

Kerstin Nordqvist

Redaktionens adress:

Kritiska EU-fakta c/o Eneroth,

Furutåvägen 36 A, 352 54 Växjö

Telefon: 073-026 0330

e-post: ansaene26@gmail.com

Omslagsbild: Robert Nyberg

Adressändring och prenumeration:

Kritiska EU-fakta

Viktoriahuset, Linnégatan 21, 4 tr,

413 04 Göteborg

Nästa nummer utkommer

i december 2024

Manusstopp 15 november

Tryck: DanagårdLiTHO AB

Göteborg 2024

Rikskansli och materialkontor:

Folkrörelsen Nej till EU

Viktoriahuset, Linnégatan 21, 4 tr,

413 04 Göteborg

e-post: kontoretgbg@nejtill.eu

Bli medlem:

Prenumeration:

4 nummer 100 kr

Medlemskap inkl. pren. 300 kr

[arbetslösa, långtidssjukskrivna,

pensionärer och studerande 150 kr

familjer 400 kr]

Plusgiro 433 02 07- 4

LEDARE

Partipolitiskt oberoende

Demokratiskt EU-motstånd

EU främjar kriminalitet

MÅNGA UPPFATTAR KRIMINALITET som orsakad av omoral; det vill säga som ett moraliskt problem.

Kön, utbildning, psykisk ohälsa, alkohol- och drogmisbruk, sociala miljö samt arbetslöshet är det som inom kriminologin anges som huvudsakliga riskfaktorer för kriminalitet – något som inte i längden kan bekämpas med ökad militarisering av polisväsendet och hårdare straff för ungdomar. Men många politiska aktörer tävlar om förslag för repressiva åtgärder vilka i många vetenskapliga studier visat sig vara utan större effekt. Den bestående effekten riskerar istället att spilla över på det demokratiska samhället med ökad repressiva och ickedemokratiska funktioner.

EN AVGÖRANDE FAKTOR för den utveckling vi sett de senaste 20 åren är den ökade tillgången på droger. Ofta uppfattas det som att brottssyndikat utifrån oberoende av västerlandet bombarderar oss med insmugglade droger. Men problemet är betydligt mer komplext. Den jordbrukspolitik som EU driver med ett stort subventionerat exportjordbruk som konkurrerar ut lokala jordbruk i fattiga länder, där småjordbrukare istället börjar odla klimattåliga grödor som till exempel kokain eller cannabis som sedan förädlas och distribueras av stora karteller. Detta är i mångt och mycket ett resultat av såväl EU:s jordbrukspolitik och de rika ländernas globalisering med Världshandelsorganisationens (WTO:s) regelverk som tvingar fattiga länder att aggressivt prioritera exportinriktat storjordbruk på de fattiga böndernas bekostnad. Det är en olycka när dessa jordbruksprodukter landar i våra rika länder. Och det är en olycka att man inte kan se den världsordning som baseras på att småbönder i fattiga länder trängs undan och där de rika länderna skyddar sig med importtullar och subventionerad jordbrukspolitik – som bidrar till en gränsöverskridande kriminalitet.

När dessa jordbruksprodukter landar bland annat i EU-länderna uppstår ofta vendettor när distributörernas leveranskedjor blir föremål för polisinspektion. Men det stoppar inte de enorma vinster som görs vilka riskerar att tvättas och smyga sig in i den lagliga ekonomin.

GENOM EU:S TJÄNSTEDIREKTIV består nu en stor del av arbetskraften inom bland annat byggsektorn av bemanningsföretag. Många byggen utförs av ett myller av underentreprenörer. Samtidigt har bland andra Arbetsmiljöverket fått minskande resurser. Detta har medfört sämre arbetsmiljö och sämre kvalitet på byggandet. Ibland också högre kostnader på grund av det ineffektiva byggande som detta system medför. Systemet gör det också möjligt för kriminella aktörer att gå in i byggbranschen. Med de stora summor som genereras inom den grå sektorn letar sig delar av detta kapital in i den legala ekonomin.

EU:s lagstiftade om ett valfrihetssystem (2009) vad gäller äldreomsorg, omsorg för funktionshindrade, barnmorskor, privata läkare, jobbcoacher, hälsovård och socialtjänster. Detta system är frivilligt för kommunerna men obligatoriskt för regionerna inom primärvården. Till detta kommer lagen om offentlig upphandling som omfattar uppemot 900 miljarder årligen där en av de viktigaste faktorerna är priset. Här ges goda möjligheter för företagande med kriminell bakgrund att delta.

TILLSAMMANS GER DETTA en giftig mix som riskerar att främja en allt starkare mörk sektor. Och mycket av de lagar som styr och tillåter detta måste tillskrivas EU

Nej till EU – ja till rättvis världsordning

Nej till EU:s avreglering av den offentliga sektorn

Åsikter som förs fram i signerade artiklar är skribentens egna och uttrycker inte nödvändigtvis Folkrörelsens Nej till EU:s ståndpunkter

DCA-avtalet har gått igenom – Sverige får amerikanska militärbaser

JANUARI 2023 INLEDDE den svenska regeringen förhandlingar med USA om det bilaterala försvarssamarbetsavtalet DCA (Defense Cooperation Agreement). Avtalet har nu röstats igenom i riksdagen och trädde i kraft den 15 augusti. Avtalet innebär i korthet att Sverige inleder ett försvarssamarbete med USA som ger landet obehindrad tillgång till 17 svenska militärbaser varav delar reserveras exklusivt för USA. Avtalet ger också USA obehindrad tillgång till svenska flygplatser och hamnar samt rätt att lagra amerikanska krigsmaterial i Sverige. Inget undantag för kärnvapen har angivits. Avtalet reglerar också rättslig status för amerikanska styrkor vilket innebär att de amerikanska stationerade soldater som befinner sig i Sverige får immunitet mot svenska lagar och lyder under USA:s lagar. Deras eventuella brott avgörs i amerikanska domstolar.

DEN SVENSKA REGERINGEN är väldigt nöjd med avtalet. ”Det öppnar för ett ännu närmare samarbete mellan Sverige och USA både bilateralt och inom ramen för NATO” förklarar man

på regeringens hemsida. Dessutom hävdar man att alla aktiviteter ska göras med full respekt för svensk suveränitet, svenska lagar och internationell rätt (sic!)*.

ALLA ÄR INTE LIKA nöjda med att få amerikanska militärbaser på svensk mark. Två av de främsta kritikerna av avtalet har varit fredsorganisationen Svenska freds och Aftonbladets Jan Guillou.

Svenska freds menar att avtalet inte ger Sverige rätt att verifiera amerikanarnas aktiviteter och införsel av material, istället sker allt på basis av förtroende. Avtalet tydliggör inte om Sverige har möjlighet att neka amerikanskt tillträde eller aktiviteter om de skulle strida mot svensk lag, eftersom amerikanerna inte behöver deklarerat vad de har på sina flygplan och fartyg när de anlöper svenska hamnar och flygplatser, utanför de 17 försvarsanläggningarna.

Dessutom anser Svenska freds att avtalet är ett haveri gällande medborgarinflytande. Det är inte förankrat bland medborgarna, det saknas analyser av vad avtalet innebär i ett jämställdhetsperspektiv och det finns inget förbehåll för kärnvapen. Vänsterdebattören Jan Guillou skröder inte orden:

”**SVENSKA BLIR EN DELSTAT UTAN RÖSTRÄTT**”, säger han. ”USA får tillträde till 17 viktiga militäranläggningar där de har rätt att bygga slutna områden dit svenskarna inte har tillträde. De får bygga egna områden med hamburgerhak och spritservering. Alla amerikaner står över svensk lag.” Han säger att det inte är sant att avtalet bygger på respekt för svensk lagstiftning eftersom den amerikanska ”soldatesken”** står över svensk lag. Han säger också att kritik mot avtalet inte accepteras och att den som säger emot betraktas som en brottsling som vill skada Sverige. ”Vi är fångar enligt avtal ombord på hangarfartyget utan att veta vart vi är på väg och utan att ha något att säga till om”.

SVENSKA ÄR DOCK INTE ensamma om att härbärgera amerikanska militärbaser: DCA-avtal finns idag i följande EU-länder: Bulgarien, Lettland, Litauen, Finland, Norge, Polen, Slovakien, Tjeckien, Ungern, Estland och Danmark.

Marie Ericsson

*Sic, latin för ”så” (fullständigt sic erat scriptum, ”så skrivet”), är en textkommentar som bekräftar något som är osannolikt eller till synes felaktigt.

**tygellös (vild) militär trupp

kritiska eu-fakta | nr 3 | september | 2024 3

Foto: Chad J. McNeeley - USA:s försvarsminister Lloyd J. Austin undertecknar DCA-avtal i Papua New Guinea

Strategisk autonomi och upprustning

När 'fredsprojektet' blir militär stormakt

EU HAR LÄNGE sålt in sig som ett 'fredsprojekt'. Det bidrog till att EU fick Nobels fredspris 2012. Men 2016 bildade 25 av EU:s medlemsländer PESCO, en gemensam 'försvarsorganisation'. Avsikten är att EU:s militära allians ska vara klar 2025.

Lissabonfördraget

Lissabonfördraget som antogs 2007 innehöll paragrafer om kommande gemensam utrikes-, säkerhetspolitik och gemensamt försvar. Där fanns också en gemensam försvarsklausul om skyldighet för alla länder att hjälpa varandra vid konflikt. Det gjorde att den tidigare västeuropeiska militärorganisationen, VEU, upplöstes och ingår i EU sedan 2011. Redan tidigare hade VEU:s militära planeringsbyrå EDA och dess satellitcentrum överförts till EU.

EU och Nato

Av EU:s 27 medlemsländer är 23 med i Nato. Nato har i praktiken varit EU:s försvarsorganisation vilket är inskrivet i EU:s grundfördrag, Lissabonfördraget.

I EU:s grundfördrag står att EU:s solidaritetsregler "ska vara förenliga med åtagandena inom Nordatlantiska fördragsorganisationen, som för de stater som är medlemmar i denna också i fortsättningen ska utgöra grunden för deras kollektiva försvar" (Fördraget om Europeiska unionen, Artikel 42 punkt 7)

Det betyder i praktiken att Nato fungerar som EU-ländernas försvarsorganisation då 23 av EU:s 27 medlemmar ingår i Nato.

EU har samarbetat tätt med Nato redan från början. År 2003 slöts det så kallade Berlin plus- avtalet om att, i de fall Nato inte engagerar sig i en konflikt, så kan EU ta över Nato:s stabs och planeringskapacitet. Efter bildandet av militäralliansen PESCO har överenskommelserna med Nato duggat tätt:

- 2016 överenskommelse om strategiskt partnerskap
- 2017 ytterligare överenskommelser
- 2018 Bryssel deklARATIONEN
- 2022 överenskommelse om EU:s strategiska kompass och Natos strategiska koncept
- 2023 deklaration om ytterligare stärkt samarbete.

EU och Nato har fördjupat sitt förhållande som strategiska partners. Med målsättning att "och fördjupa vårt samarbete för att särskilt ta itu med den ökande geostrategiska konkurrensen, resiliensrelaterade* frågor, skyddet av kritisk infrastruktur, ny och disruptiv** teknik, rymden, klimatförändringarnas konsekvenser på säkerhetsområdet samt utländsk informationsmanipulering och inblandning" (deklaration EU-Nato 2023)

EU:s strategiska kompass

EU:s strategiska kompass är en riktlinje för att nu på allvar bygga upp förmågor och kompetens för aktiv stormaktspolitik på den internationella arenan men även i närområdet.

Kompassen viktigaste delar är:

- resurser för aktiv diplomatisk aktivitet
- olika partnerskap med strategiska allierade rika länder med mera, fattigare länder och olika partnerskap i närområdet
- militära resurser med 5 000 soldater i snabbinsatsstyrka
- militära expertenheter för mindre uppdrag
- militära säkerhetsuppdrag i fattiga partner och länder
- gemensamma militära övningar
- kunna använda den europeiska fredsfaciliteten för säkerhetspolitiskt viktiga stödinsatser
- utbyggd underrättelseförmåga
- gemensamma militära övningar
- kraftigt ökade försvarsutgifter
- samordnad vapenutveckling och produktion
- bli en större aktör för skydd av sjöfart och rymden
- ökad kapacitet för cybersäkerhet*** och hybridkrigföring****
- förmåga att hantera utländsk inblandning och informationsmanipulering

Avskaffa vetorätten

För att EU ska kunna agera som en supermakt med snabba beslutsvägar och för att de stora länderna ska få möjlighet för att få fortsätta bestämma – kräver man nu att vetorätten i utrikesfrågorna avskaffas (till enkel majoritet).

Med avskaffad vetorätt och genomförande av alla punkter i den strategiska kompassen kommer EU att kunna bli en internationell supermakt. Något som redan vållat frågeställningar i USA är: EU:s mål om "strategisk autonomi". EU:s militära upprustning kommer att bli en del i arbetsfördelningen mellan USA och EU, där USA fokuserar militärt och säkerhetspolitiskt på Kina och EU får ta hand om den militära och politiska agendan i sitt närområde i öst och syd. Detta ger större möjligheter att tillvarata och utöka sina egna intressen i närområdena.

Per Hernmar

* frågor relaterade till motståndsförmåga

** störande

*** Cybersäkerhet, även kallat datasäkerhet, är den delen av IT-säkerhet som avser att skydda datorsystem.

**** Hybridkrigföring är en typ av krigföring som karaktäriseras av en kombination av traditionella militära, irreguljära och civila metoder, och som utnyttjas mot ett gemensamt mål i alla olika skeden av en konflikt.

Sveriges fredsrörelse har allvarligt försvagats av NATO-anslutningen

Sveriges en gång blomstrande fredsrörelse har fått en hård törn av det snabba, enligt många odemokratiska inträdet i försvarsorganisationen NATO. Fredsaktivister menar att den offentliga debatten om freden, efter Rysslands invasion av Ukraina, har tystats med överdrivna påståenden om ett förestående krig.

DET VÅRLIGA ÖSREGNET i Bryssel hissades den svenska flaggan på måndagen utanför Natos högkvarter. Organisationens generalsekreterare, Jens Stoltenberg, välkomnade alliansens nyaste medlem på deras modersmål: "Till alla svenskar säger jag: 'Välkommen till Nato'". Sveriges statsminister, Ulf Kristersson, lovade att hans land skulle bli en "stolt medlem" som drivs av "enhet och solidaritet".

SÅ INLEDS EN artikel i the Guardian av den brittiska skribenten Miranda Bryant. Där fångar hon kritiken mot hanteringen av den svenska fredsrörelse, som har rötter tillbaka till början av förra seklet och länge haft en stark ställning bland landets medborgare.

Bryant säger att den en gång en givna deltagaren i debatter och manifestationer – särskilt när det handlade om kärnvapen, nedrustning och Vietnamkriget, visserligen fört en tynande tillvaro sedan det kalla krigets slut, men sedan Rysslands invasion av Ukraina har helt försvunnit från den offentliga debatten.

ANNA SUNDSTRÖM, GENERALSEKRETERARE på Olof Palme International Center i Stockholm berättar: "Det har uppfattats som totalt naivt att prata om fred. Det utrymmet har inte funnits. Vi i fredsrörelsen har kallats "naiva" eller "putinister" och man har hävdats att våra argument bara tjänar Rysslands intressen."

Istället tog Sverige snabbt beslutet att ansöka om att gå med i Nato, vilket plötsligt avslutade 200 år av militär alliansfrihet. Ända sedan Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina hade man börjat varna för att landet står inför ett överhängande krigshot.

Sundström tycker att regeringen Kristerssons retorik har varit "vårdslös". "Vi står inte på randen av ett krig. Det är extremt farligt att prata i dessa termer." Även om ett krig hade varit nära förestående så handlar beredskapen om mycket mer än bara militär utrustning, säger hon.

Ytterligare ett slag kom i december när regeringen meddelade att den drog in medlen till den fredsfond som hade gett ekonomiskt stöd till svenska fredsorganisationer sedan 1920-talet. För Sundström var det "ett oroande tecken på att regeringen inte vill att den här typen av åsikter ska få genomslag i debatten".

ULF BJERELD, PROFESSOR i statsvetenskap vid Göteborgs universitet och aktiv socialdemokrat, menar att Sveriges inträde i Nato har inneburit ett misslyckande för fredsrörelsen. – Det finns en väldigt stor besvikelse hos fredsrörelsen i Sverige nu. Natodebatten gick så snabbt och fredsrörelsen misslyckades med att stoppa Nato-medlemskapet", sa han. Nu när beslutet är

taget anser han att rörelsens mål bör vara att driva ett förbud mot kärnvapen på svensk mark.

MÅNGA LÄNGTAR REDAN tillbaka till Sveriges tidigare militära alliansfrihet. Lisa Nåbo, ordförande för Sveriges Socialdemokratiska Ungdomsförbund (SSU) som kandiderade till EU-parlamentet menar att alliansfriheten "gav oss en röst för att kritisera och att prioritera mänsklighet och solidaritet".

Protesterna och de avvikande rösterna är färre än vad de borde ha varit på grund av den politiska känsligheten kring ämnet, säger hon. "Om du kritiserar Nato är du automatiskt pro-ryss. I debatten finns det inte möjlighet att ha två tankar i huvudet samtidigt."

Samtidigt kan hotet från klimatkrisens bland de yngre generationerna ibland väga tyngre än den till synes mer perifera Natofrågan, säger Lise Nåbo.

Eftersom de inte har fått folkomrösta om Nato eller haft möjligheten att rösta i förra valet eftersom de var för unga, säger hon att tonåringarna borde få mer klarhet i vad det innebär att göra militärtjänstgöring.

SVENSKA FREDS- OCH SKILJEDOMSFÖRENINGEN, som med sina 140 år är en av världens äldsta fredsorganisationer, har sett medlemsantalet stiga från 6 500 före Rysslands invasion av Ukraina till mer än 15 000. Men ordföranden Kerstin Bergeå säger att det överlag under Nato-debatten fanns "väldigt lite utrymme för kritiska röster" och har anklagat Sverige för att ge efter för den turkiske presidenten Recep Tayyip Erdoğans och Ungerns premiärminister Viktor Orbáns krav. "Sveriges historiska röst för fred verkar ha försvagats. Vi är oroliga att den helt kommer att tystna."

Nu när Sverige anslutit sig till Nato hoppas hon att landet ska fungera som en "fredsstiftare" inom alliansen och ta en stark ställning mot kärnvapen.

EMMA BERGINGER FRÅN MILJÖPARTIET de gröna som sitter i riksdagens försvarsutskott, säger att kriget i Ukraina har varit en "stor gamechanger" som förändrat allt för fredsrörelsen och för hennes parti, såväl som för den svenska befolkningen. Men hon är kritisk till att ansökan gick för fort och borde ha varit föremål för mer offentlig debatt. Den snabba processen innebar att många inte förstod vad det egentligen innebär att vara medlem i Nato.

Även om Miljöpartiet röstade emot ett Nato-medlemskap har de beslutat att respektera resultatet och kommer inte att kräva att Sverige lämnar. "Istället vill vi på ett konstruktivt sätt arbeta med att påverka vilken roll Sverige kan ta i alliansen", säger hon.

Marie Ericsson

Källa: Sedens veteran peace movement stung by reckless entry to Nato Miranda Bryant

INSÄNDARE OCH DEBATT

Till kronans försvar

SEDAN SVERIGE 1995 gick med i EU har debatten om att överge den svenska kronan från 1873 gått vidare, om än med varierande intensitet. Under september 2003 folkomröstade svenskarna i frågan. Det faktum att kronan har fallit med 21 procent tills mars 2024^[1], sedan euron introducerades (januari 1999), har väckt frågor. Men frågan kan inte längre betraktas ur ett rent valutatekniskt perspektiv då den numera innehåller flera dimensioner. En generell, utbredd skepticism finns bland svenskarna inför etablissemangets allt oftare återkommande krav att lämna över ännu mer makt till utländska institutioner.

Det är inte alltid så lätt att förstå vad som menas, inom den svenska debatten, när det talas om ”europeiska frågor”. Hela Europa har cirka 851 miljoner invånare medan EU har lite drygt hälften (cirka 451 miljoner invånare, efter Brexit). Av Europas 851 miljoner invånare använde år 2022 endast 41 procent euron som valuta.

Europeisk valutahistorik (inkluderande 50 länder, enligt Europeiska rådets definition) är ett komplicerat ämne och faktum är att många europeiska länder har en stökig penningpolitisk historik bakom sig. Tyskland, Frankrike, Italien, Turkiet, Spanien, Portugal, Belgien, Ryssland och Finland har de alla valutahaverier bakom sig. De tre skandinaviska länderna Norge, Danmark och Sverige har dock haft samma valuta sedan starten under början av 1870-talet, sedan 1920-talet dock i tre nationella versioner (den danska, norska och svenska kronan, som vi känner dem idag).

Svenska ekonomer och journalister har försökt förklara orsaken till den svenska kronans negativa kursutveckling, då en tysk mark* (D-Mark) år 1975 kostade 1,29 svenska kronor men vid avvecklingen 2002 hela 5,06 svenska kronor. Några återkommande förklaringsfaktorer för Sveriges del har varit (varierande) hög skuldsättning (både privat och offentlig), låg sysselsättningsgrad, ohållbara löneökningar och högt skattetryck. Samtidigt har den svenska Riksbanken varit förvånansvärt passiv under perioden januari 1999- mars 2024, då kronan tappade 21 procent av sitt värde *^[1]. Det verkade nästan som att politiker-na ville att det skulle bli så; att man medvetet sköt kronan i sank så att man snabbt kunde gå över till euron.

Den svaga svenska kron-kursen

Från början av 2000-talet tills idag har det i Sverige pågått ett så kallat ”bolånerally”, vilket har lett till att svenskarna privat har blivit hårt skuldsatta, samtidigt som bostadsmarknaden som helhet har gått i baklås. Priset för en lägenhet i Stockholms innerstad steg till exempel från omkring 20 tusen kronor per kvadratmeter (kring år 2000) till nuvarande omkring 100 tusen kronor per kvadratmeter. ”Helt normalt” enligt liberala ledarskribenter, ständigt påhejade av byggsektorn, mäklarhusen och den finansiella sektorn. Det har funnits en utbredd, accepterad politisk förståelse för denna snabba och riskabla skuldsättning.

Euro-området i dag

Euro-området år 2022 bestod av 351 miljoner invånare där data för regionen/ länderna var enligt tabell1.

6 | kritiska eu-fakta | nr 3 | september | 2024

Jämför vi euro-området med Skandinavien (= Island, Danmark, Sverige och Norge) så ligger vår levnadsstandard i genomsnitt lite drygt 30 procent över euro-områdets nivå. Utvecklingen visar något överraskande att det har gått betydligt bättre för Skandinavien än för euro-området, trots alla uttalanden om motsatsen under decennier på liberala ledarsidor och bland politiker. Euro-området är både hårt skuldsatt och har en förhållandevis låg levnadsstandard, jämfört med Skandinavien och inte minst Schweiz.

Som jämförelse hade euro-landet Tyskland (2022) en motsvarande Bruttonationalprodukt (BNP) per capita på 62 600 US dollar per person (lite under Sverige, men en skuldsättning på hela 66 procent (Sverige: 36 procent). För länge sedan i samband med Greklands-krisen (2012) blossade det dock upp en debatt i just Tyskland om det rimliga i att fortsätta att medverka i ett valutasystem (euron) som fungerar så dåligt som det faktiskt gör. Boken ”Hur en gemensam valuta hotar Europas framtid” av Nobelpristagaren Joseph E Stiglitz publicerades år 2017, diskuterar dock konkreta alternativ till euron. Det faktum att svenska staten fick skjuta till cirka 150 miljarder kronor till (återigen) permanent krisande EU-länder (den så kallad Återhämtningsfonden) diskuterades knappast alls.

Om Tyskland skulle kliva ur (och istället återinföra D-Marken) skulle euro-områdets BNP, över en natt sjunka, med cirka 27 procent, samtidigt som skuldsättningsgraden inom det resterande euro-området skulle öka ytterligare från dagens 95 procent till 106 procent, det vill säga ungefär samma nivå som de ständigt krisande euro-länderna Spanien, Italien och Frankrike (112, 145 respektive 111 procent). Euro-området utan Tyskland skulle bli ett vrak, där penningpolitiken i praktiken skulle styras av politiker i Rom, Madrid och Paris. Vill vi skandinaver verkligen delta i en sådan valutaunion? Vad har en sådan valuta för möjlighet att på sikt bli framgångsrik?

Har Schweiz svaret?

Det finns ett ljus i mörkret i Västeuropa vad gäller kombinationen extremt hög levnadsstandard, låg arbetslöshet, låga skatter, högkvalitativ utbildningsväsende, låg inflation, stark valuta samt mycket långvarig fred vilket är Schweiz. Landet består av fyra kulturer. Allt detta har i praktiken tvingat konfederationen genom sekler att föra en försiktig neutralitetspolitik, ty annars riskerar den att spricka. Situationen har lett till en mycket konservativ politik med ett starkt inslag av regionalt självbestämmande (via kantonen) och en unik form av närdemokrati. I kölvattnet av detta har en långvarig fred, låga skatter, låg statsskuld, hög levnadsstandard, låg inflation samt inte minst ordning och reda blivit resultatet. Schweiz är dock varken med i EU eller NATO och har heller inte euron som valuta. Konfederationen går - tvärtemot alla svenska, liberaler teorier - mycket bra.

Ett bevis för denna framgångsrika, självständiga politik är landets valutakurs, där en schweizerfranc år 1970 kostade 1,18 svenska kronor. För en tid sedan kostade en schweizerfranc istället 12 kronor, det vill säga den svenska valutan har under en period av drygt ett halvt sekel tappat 90 procent av sitt värde

Region/land	antal invånare (2022)	bruttonational-produkt (2022), köpkraft korr	BNP per capita köpkraftkorr	statsskuld BNP (relativt sett till)	medlem EU
	(M inv)	(miljarder US dollar)	(US dollar/inv)	(procent)	
Euro-området	351	19 459,183	55 487	95	ja
Sverige	10,54	677,682	64 296	36	ja
Danmark	5,95	420,440	70 662	29	ja
Norge	5,59	496,373	88 796	38	nej
Island	0,36	25,134	69 817	59	nej
Σ Skandinavien	22,4	1 619,629	72 304	35	

Tabell 1. Jämförelse Euro-området och Skandinavien vad gäller bland annat levnadsstandarden. Som jämförelse kan nämnas att USA år 2022 hade en levnadsstandard på 72 200 USD/pers (det vill säga ungefär samma som Skandinavien).

Källa BNP: "CIA World fact handbook", 2022, PPP
Källa statsskuld: Wikipedia, 2022, National debt

Region/land	antal invånare 2022	bruttonational-produkt 2022	BNP per capita köpkraftkorr	statsskuld BNP 2022	medlem EU
	(M inv)	(miljarder US dollar)	(US dollar/inv)	(procent)	
Schweiz	8,56	728,562	85 112	39	nej
Skandinavien	22,4	1 619,629	72 304	41	(delvis)
Euro-området	351	19 459,183	55 487	95	ja

Tabell 2. Översikt ekonomi Schweiz, Skandinavien och euro-området.

Källa: World Fact Handbook, Central Intelligence Agency, USA

mot schweizerfrancen, där Sverige under 1960-talet till och med hade en högre BNP per capita än Schweiz. Schweizerfrancen har även slagit både euron och US-dollar vad gäller kursutveckling, där Schweizerfrancen sedan länge är en global hårdvaluta. Svenska, liberala ledarskribenters och politikernas återkommande uttalanden sedan decennier om att små valutor inte klarar sig stämmer således inte. Se tabell 2.

Schweiz' levnadsstandard under 2022 låg med andra ord 53 procent över euro-områdets nivå, baserat på en strikt neutralitet, självständighet från Bryssel och en urstark, nationell valuta från 1850. Varför nämner svensk massmedia och svenska politiker inte detta?

När svenskarna under juli 2022 plågades av en envis inflation på 8,49 procent låg den schweiziska inflationen istället på hanterbara 3,43 procent. Det uppenbara behovet att få ner inflationen i Sverige möttes dock av mycket starka krafter där ett fortsatt bolånerally med stigande bostadspriser i praktiken sedan länge är en hörnsten inom svensk politik, vilket sannolikt kommer att innebära ett fortsatt kronfall om inte penningpolitiken stramas åt.

SAMMANFATTAT ÄR DEN viktigaste lärdomen att Skandinavien och inte minst Schweiz har en betydligt högre levnadsstandard än det ständigt krisande euro-området - med Spanien, Frankrike, Grekland och Italien permanent i spetsen - men även en relativ statsskuld, i procent uttryckt, som inte är ens hälften så stor som euro-områdets statsskuld. Samt ett Tyskland, delvis tillsammans med Holland, som försöker bringa ordning och reda i euro-området (och som får utstå mycket hård kritik för detta).

Sverige har mycket att lära av den schweiziska politiken. Ett första steg vore att ge den svenska Riksbanken

nya direktiv (läs starkt växelkurs) och införa ett generellt stopp för mjuka lån, samt att Riksdagen återhämtar makten från EU. Samt att de fyra skandinaviska länderna (Danmark, Norge, Sverige och Island) tillsammans återinför en gemensam krona som valuta, dock först när de fyra ländernas ekonomier verkligen är synkroniserade med varandra genom strikta konvergenskrav**.

Tomas Larsson,
tidigare aktiv för ett behållande av den svenska kronan inför folkomröstningen 2003

[1] = växelkurs kronfall januari 1999...mars 2024

* D-Mark, tyska mark eller även Deutsche Mark var den valuta som användes i Tyskland fram till införandet av euron år 2002

** konvergenskrav är villkor för att varierande saker ska nå samma mål

Bild: Robert Nyberg

Val i EU

Social trygghet, arbetslöshet och hälsa är viktigast

EN GEMENSAM NÄMNARE för många av högväljarna, varav en del tidigare har röstat på socialdemokrater eller vänster, är ett starkt missnöje med de ledande politikerna som inte känner till och tar hänsyn till den pressade vardagen i allmänhet och de ekonomiska, sociala och hälsomässiga utmaningarna, som präglar många människors vardag. Denna frustration över politikernas upplevda misslyckande återspeglas också i en analys som Eurobarometer gjorde i april med 26 411 deltagare från alla medlemsländer. Som upptakt till EU-parlamentsvalet fick de frågan om vilka fyra ämnen de tyckte var viktigast.

En liknande undersökning gjordes inför riksdagsvalet 2019, med klimatet som den viktigaste frågan. Utifrån andra nationella mätningar och debatten i media förväntades klimatet i år ersättas av försvar och säkerhet som det viktigaste ämnet, vilket inte riktigt blev fallet. Båda ämnena övertrumfades av andra ämnen i det totala resultatet från de deltagande länderna.

DEN VIKTIGASTE FRÅGAN som identifierades av en av tre deltagare var kampen mot fattigdom och social utestängning. Nästan lika många, nämligen 32 procent, pekade på den offentliga sjukförsäkringen och sjukvården som viktigast. Stödet till ekonomin och skapandet av nya jobb vägdes, med 31 procent, lika högt som EU:s försvar och säkerhet. Insatser mot klimatförändringar kom på femte plats med 27 procent. Längre ner på listan fanns migration med 24 procent och jordbrukspolitik med 23 procent, medan bottenplaceringen med endast nio procent gick till jämställdhet, inkludering och mångfald.

Särskilt i södra och östra Europa stod fattigdom, sjukvård och arbetslöshet högt på listan. I Bulgarien, Estland, Lettland och Cypern hade nästan hälften av de tillfrågade nämnt frågan om stöd till ekonomin och skapandet av nya jobb som de fyra viktigaste frågorna. I Danmark var det bara en av tio och i Sverige en av fem. I flera andra länder nära Ryssland var försvars- och säkerhetspolitiken bland de viktigaste ämnena. Förutom de baltiska länderna var det Tjeckien, Polen, Finland, Tyskland, Nederländerna och Danmark. Av danskarna hade 56 procent valt EU:s säkerhet och försvar som ett av de fyra viktigaste ämnena – fler än i några av de andra länderna och viktade något högre än klimatet. Dessa två ämnen stod, precis som i flera andra danska opinionsundersökningar, nästan sida vid sida med varandra.

I SVERIGE ÄR KLIMATET det viktigaste ämnet framför säkerhet och försvar. I Östeuropa, å andra sidan, värderades klimatet inte särskilt högt. I Bulgarien, Tjeckien och Estland har endast tio procent, av de tillfrågade, det ämnet som ett av de fyra viktigaste – och i Lettland endast sex procent. Generellt sett

har klimatfrågan halkat ner på prioriteringslistan jämfört med mätningen 2019, där den låg i topp på listan i Danmark, Sverige, Finland, Belgien, Luxemburg och Tyskland, men låg också relativt högt i flera andra länder.

Årets Eurobarometer-undersökning visar att EU-medborgarna är väldigt splittrade i vad som är viktigast och det finns stora skillnader i hela unionen. Och även om fyra av tio av de tillfrågade anser att EU:s betydelse har ökat de senaste åren, har bara varannan av de röstberättigade medborgarna i EU utnyttjat sin rösträtt.

Omröstningsresultaten i de enskilda länderna ligger nära de senaste resultaten i de nationella riksdagsvalet eller opinionsmätningarna, så EU-parlamentsvalet kan också i hög grad ses som nationella provval och signaler till politikerna om befolkningens syn på dem. Många av väljarna tänker i hög grad i nationella termer när de röstar i EU-valet.

VALET TILL EU-PARLAMENTET speglar en politisk och ekonomisk union som slits åt många olika håll och som inte har mycket gemensamt när befolkningen tillfrågas. EU verkar splittra snarare än ena européerna.

Peter Raben Folkebevaegelsen mod EU

Val i EU

Mittenpartierna gick starkt tillbaka i EU:s grundarländer

FÖR EU-VALET den nionde juni reste EU-parlamentets vice ordförande Roberta Metsola runt i medlemsländerna, med det enda syftet att höja valdeltagandet och därmed försöka stärka legitimiteten för parlamentet och EU:s institutioner. Men trots ansträngningar från henne och det övriga EU-etablissemanget ökade det genomsnittliga valdeltagandet i EU bara marginellt från 50,7 procent 2019 till 51,1 procent. I Sverige, trots kampanjer för att gå och rösta, sjönk valdeltagandet med cirka två procent från 55,3 2019 till 53,4 procent.

I SVENSK MEDIA noterades de nordiska vänsterpartierna (Vänsterpartiet/Sverige, Socialistisk Folkeparti/Danmark, Vänsterförbundet/Finland) röstframgångar, som förhoppningsvis skulle stärka vänstergruppen i EU-parlamentet och motverka ytterhögerens förväntade ökande inflytande. Men vänsterpartierna och övriga partier i parlamenten i Sverige, Danmark och Finland fick ett marginellt inflytande i Bryssel.

Det viktigaste som hände i EU-valet var istället mittenpartierna kollaps i EU:s grundarländer Tyskland, Frankrike och Italien. Den i sociala medier välkände ekonomiprofessorn Michael Hudson skriver att skillnaderna mellan de olika europeiska partierna i mitten, som han benämner ”centrum-höger-

partier” och ”centrum-vänsterpartier”, är marginella. ”De stöder alla EU:s nyliberala politik med nedskärningar i välfärdsbudgetarna till förmån för upprustning, skatteåterhållsamhet och den avindustrialisering som följer i kölvattnet av USA:s och Nato:s politiska kurser”.

ATT NÄRA HÄLFTEN av EU-medborgarna bojkottade valet och inte gick till rösturnorna, kan inte tolkas på ett annat sätt än, som Hudson skriver, protesterade väljarna mot att deras ”enskilda länders ekonomier blir krigsekonomier med tillhörande inflation, handelsberoende av USA och växande underskott i kölvattnet av sanktionerna mot Ryssland och Kina”.

I EU:s tidigare dominerande ekonomi, Tyskland, som efter Ukrainakriget hamnat i allt större ekonomiska svårigheter och till och med recession, gick ”trafikljuskoalitionens”^{*} regeringspartier starkt tillbaka. Olaf Scholz socialdemokrater blev bara tredje största parti med 14 procent, marginaliserat av kristdemokraterna (CDU/CSU) med 30 procent och det kontroversiella Alternativ för Tyskland (AfD) med 16 procent. AfD blev största parti i östra Tyskland. Sara Wagenknechts nybildade vänster BSW, (en splittring av vänsterpartiet Die Linke, som bara fick tre procent och som inte är representerat i EU-par-

EU parlamentet

Val i EU

lamentet), fick sex procent. Som ett av få vänsterpartier i EU argumenterar partiet för förhandlingar och stopp för vapensändningar till Ukraina.

I ITALIEN FICK Georgia Melonis Italiens bröder 29 procent av rösterna och har tillsammans med Matteo Salvinis högerparti Lega nästan 38 procent av rösterna.

Det kanske mest anmärkningsvärda hände ändock i Frankrike. Där fick Marie Le Pen's Nationell samling 31 procent av rösterna, mer än dubbelt så mycket som president Emanuel Macrons liberala pånyttfödelse koalition. Detta usla resultat för den marknadsliberale Macron fick honom helt oväntat att redan på valnatten utlysa nyval till den franska nationalförsamlingen. Valet till nationalförsamlingen 577 ledamöter är inte proportionellt utan valet av ledamöter skedde i två omgångar den 30 juni och den sjunde juli. Den kandidat som i första omgången får mer än 50 procent av rösterna blir direkt invald i nationalförsamlingen. Kandidater som får mer än tolv procent av rösterna får fortsätta till den andra valomgången.

FÖR ATT FÖRHINDRA förväntade framgångar för Nationell samling slog sig Jean Luc Melanchons vänsterparti De okuvliga ihop med socialistpartiet/socialdemokraterna, kommunistpartiet och ekologistpartiet och bildade Nya Folkfronten (NFP). I första omgången fick Nationell samling strax över 33 procent av rösterna, NFP gjorde ett överraskande bra resultat med 28 procent av rösterna och Macrons liberala koalition fick 21 procent av rösterna. Det franska valsystemet gynnar manipulationer, så inför den andra omgången kom NFP och Macrons koalition överens om att ställa upp den kandidat som hade störst möjlighet att vinna över Nationell samlings kandidat.

Resultatet blev att även om Nationell samling fick störst antal röster även i andra omgången består nu franska nationalförsamlingen av tre relativt lika stora block: NFP med 182 ledamöter, Macrons allians med 168 ledamöter och Nationell samling med 143 ledamöter. Inget av blocken har majoritet för att bilda en regering. I Frankrike är det presidenten som föreslår premiärminister. Tidigare har Macron meddelat att detta kan inte ske innan OS i Paris är över och när detta skrivs har ännu inget initiativ tagits.

VALET I FRANKRIKE utgör ett exempel på att EU-valet inte löst EU:s kriser. En allt större andel EU-medborgare tar avstånd från de traditionella mittenpartiernas grundlagsfästa nyliberala politik och vänder sig till ytterhögern eller i enstaka fall vänster ut. Frankrikes ekonomi har ett budgetunderskott på fem och en halv procent och en statsskuld på 111 procent, långt över EU:s tillåtna tre procent respektive 60 procent. Betecknande är att mot Macrons EU-dirigerade åtstramningspolitik både Natio-

nell samling och NFP vill verka för sänkt pensionsålder, högre lön och sänkt skatt på el, vilket tilltalar vanliga medborgare som får allt mer problem med sin personliga ekonomi.

För att återvända till Hudson så säger han att efter EU-valet

Resultatet av EU-valet den nionde juni 2024

I EU-valet 9 juni var 7 942 272 personer röstberättigade. Valdeltagande var 53 procent, vilket är en minskning med cirka två procent från valet 2019. I hela EU var det genomsnittliga valdeltagandet 51 procent. Som största parti i valet fick socialdemokraterna 13 procent av de röstberättigade och fem av Sveriges 21 mandat.

Antalet röstande och valresultatet i procent av antalet röstberättigade

Socialdemokraterna	1 039 676	13,1
Centerpartiet	30 227	3,85
Kristdemokraterna	239 530	3,0
Liberalerna	183 675	2,3
Miljöpartiet de gröna	581 322	7,3
Moderaterna	736 039	9,3
Sverigedemokraterna	522 920	7,0
Vänsterpartiet	464 166	5,85
Övriga anmälda partier	94416	1,2
Summa giltiga röster	4 198 011	52,85
Avgivna röster	4 240 459	53,39
Röstberättigade	7 942 272	100
Ej röstande	3 701 813	46,6

Källa: Valmyndigheten

är skiljelinjen mellan traditionella höger- och vänsterpartier nu bara en illusion. Han skriver; ”Det som kallas ”extrema högern” stödjer (åtminstone i valkampsr retoriken) åtgärder som tidigare främjats av vänstern: motstånd mot krig, bättre ekonomiska villkor för vårdpersonal och bönder – men inte för invandrare. Liksom den gamla vänstern stöds ”extremhögern” mest av yngre väljare. Det är trots allt de som drabbas hårdast av de fallande reallönerna i Europa. De ser att social rörlighet inte är lika tillgänglig för dem som för deras föräldrar och inte minst mor- och farföräldrar på 50-talet, då folk hade mycket mindre bostadsskulder, kreditkortsskulder, för att inte tala om studielånskulder; ja mycket mindre skuld, punkt slut”.

Jan-Erik Gustafsson

* trafikljuskoalitionen består av socialdemokratiska SPD (röd), liberala FDP (gul) och gröna Die Grünen (grön).

Välkommen tillbaka till Chat control 2.0

Minns ni Chat control och debatten om digital massövervakning? Nu är frågan tillbaka på dagordningen igen. Då EU-kommissionen fick nej på sitt förslag vid första försöket har de, under förra ordförandelandet Belgiens ledning, återkommit med ett något ändrat förslag som väckt gensvar bland politikerna. Inte minst i Sverige, där regeringen deklarerat sitt stöd och att de nu tänker rösta ja till förslaget i ministerrådet.

Bild: Robert Nyberg

Vad är det då för skillnad på det gamla förslaget och det nya?

BAKGRUNDEN ÄR ATT EU-kommissionen 2022 presenterade ett omfattande lagförslag för att kunna kontrollera all digital information via data- och mobiltrafik. Det handlar om telefon- och video-samtal, online-forum*, e-post, molnlagring, synkade worddokument, chatt-appar**, den här artikeln – allt skulle registreras. Alla privata bilder på familj eller intima bilder skulle kontrolleras. Alla samtal även med psykolog, jurist, politisk aktivitet, affärshemligheter, uppfinningar med mera skulle bli föremål för kontroll och möjlighet att avlyssnas i sin helhet. Förslaget omfattade även krypterad trafik. Bakom lagförslaget stod enligt uppgift den svenska EU-kommissionären Ylva Johansson. Enligt EU-kommissionen var syftet att upptäcka och förhindra barnpornografi och grooming***, men systemet kunde lätt användas också för helt andra syften som att spionera på medborgarna genom att kartlägga deras privata kommunikation. Protesterna haglade.

Visselblåsare skulle kunna spåras. Journalistförbundet flaggade för att chat control skulle bli dödsstöten för källskyddet och på senhösten 2023 röstades förslaget ner i EU-parlamentet.

NU ÄR FÖRSLAGET som sagt tillbaka igen under namnet Chat control 2.0. Enligt internetföretaget Bahnhof är det samma

katastrofala förslag som tidigare, med några kosmetiska förändringar. Den svenska regeringen har ställt sig bakom det nya förslaget där användarna bland annat ges ökande möjligheter att lämna samtycke och spårningen ska avgränsas till bilder, videor och länkar. Enligt centerpartiet, som till skillnad från regeringspartierna är fortsatt är kritiska till förslaget, har det inte gjorts om tillräckligt från sin ursprungliga utformning. De anser att behovet av krypterade kommunikationstjänster behövs för att bland annat skydda utsatta människor och demokrati rörelser.

Trots grönt ljus från Sverige; att börja förhandla, så kommer förslagets genomförande enligt Sveriges Television (SVT) nyheter att dra ut på tiden eftersom ingen kompromiss mellan medlemsstaterna uppnåddes under EU-förhandlingarna i juni i år. Parlamentet vill se en omfattande omskrivning av chat control-förslaget innan det ger sitt godkännande och det tros inte kunna genomföras förrän tidigast 2026.

Marie Ericsson

* webbaserade diskussionsforum på internet

** ett skriftligt samtal mellan två eller flera personer via internet eller annat nätverk.

*** Grooming (efter engelskans grooming, ”sköta, ansa, rykta, förbereda”); känt som child grooming på engelska, är processen när vuxna personer tar kontakt med barn i sexuellt syfte.

Angående yttrandefrihet

I SLUTET AV AUGUSTI fängslades i Paris grundaren av meddelandeappen Telegram Pavel Durov. Orsaken sägs vara att han gjort sig skyldig till barnporn, bedrägeri, narkotikahandel, organiserad brottslighet, främjande av terrorism och nätmobbning. Franska myndigheter har sagt i ett uttalande att Telegram har tillhandahållit krypterade tjänster utan licens, enligt New York Times. Själv säger han att han har följt EU:s direktiv Digital Service Act (DCA), men att Telegram, som är en krypterad plattform*, inte kan öppna någon bakdörr för att då skulle fler personer än myndigheterna kunna få tillgång till den.

I samband med det här kom Mark Zuckerberg, grundaren av bland annat facebook, ut och berättade att även han hade blivit pressad av den Amerikanska staten för att censurera på sin plattform. Durov fick betala fem miljoner euro för att bli släppt ur fängelset. Nu måste han anmäla sig varannan dag till polisen och får inte lämna landet och de hotar med tio år i fängelse.

I STORBRIANNIEN, som även utanför EU, följer samma utrikespolitiska linje som EU, gjordes i slutet av augusti ett tillslag mot två journalister Sarah Wilkinson, Richard Medhurst och även av Richard Barnard medgrundaren av aktivistgruppen “Palestine Action”. Journalisterna greps för vad de hade skrivit om kriget mot Gaza och Richard Barnard för att ha brutit mot terroristlagen.

* Endast mottagaren kan komma åt de meddelanden som skickas; inte ens Telegram kan läsa dem eftersom de bara dekrypteras när de skickas till mottagaren

På randen till tredje världskriget ???

TORS DAGSMORGONEN DEN 24 FEBRUARI 2022 förändrades världen, åtminstone i mina ögon. Det var väl egentligen inte en förändring, men utvecklingen blev uppenbar. Ryssland invaderade Ukraina och då försvann alla andra nyheter från TV och radio. Den så kallade ”oprovocerade, fullskaliga invasionen” var långt ifrån oprovocerad. I östra Ukraina hade redan 14 000 människor dött i kriget mellan 2014-2022. Frasen har sedan dess återupprepats om och om igen, varje gång man talar om kriget. Samma fenomen upprepades både i Europa och USA. I massmedia har otaliga militärer fått uttala sig, men knappt någon från fredsrörelsen. Nu har det gått cirka två och ett halvt år och kriget har inte avslutats än trots att både Ryssland och Ukraina hade ett fredsfördrag klart i april 2022. Det verkar snarare som att situationen bara blir värre och värre.

EU FÖR EN UTRIKESPOLITIK som är gemensam för alla medlemsländer och följer slaviskt efter både NATO och USA. Nu går den politiken ut på att driva Ukraina-kriget vidare och överskrida alla tidigare röda linjer. Militära talespersoner i Sverige säger med hänvisning till röda linjer att ”Eftersom det inte har hänt något tidigare” så tänker de fortsätta att överskrida röda linjer och nu vill de också förbereda oss på krig.

Ryssland är en kärnvapenmakt, inte att förglömma. USA:s kärnvapenstrategi är en så kallad Första slag doktrin, det vill säga att man vill slå till först med kärnvapen och de har dessutom placerat ut dem i fem länder i Västeuropa. Rysslands doktrin däremot är att använda dem i händelse av ett hot mot nationen. Skulle ett kärnvapenkrig bryta ut är det vi i Europa som får ta stöten.

STRATEGIN FRÅN VÄST verkar vara att reta den ryska ”björnen”, ända tills han slår tillbaka. Situationen just nu är mycket farlig. Ukraina har slagit ut Rysslands förvarningssystem för kärnvapen anfall, enligt den amerikanska generalen Douglas Macgregor med flera. Till exempel tillåter nu EU:s avgående utrikeschef Josep Borell Ukraina att anfalla långt in på Ryskt territorium, med avancerade västerländska vapen, vilket gör att Ryssland kan känna sig hotad till sin existens. Hur kan detta krig vinnas? Det är inte möjligt och ändå talar man om just det.

Nu i höst kommer Estlands premiärminister Kaja Kallas att ta över som utrikeschef i EU. Hon har sagt att hon är för en upplösning av Ryssland. Just det som för Ryssland är en anledning till använda sig av kärnvapen.

UKRAINA HAR UNDER en lång tid beskjutit kärnkraftverket i Zaporizjzja och det har riskerat att utlösa en kärnvapenolycka och nu har man även med drönare beskjutit kärnkraftverket i Kursk. Att Ryssland skulle skjuta mot kärnkraftverket i Zaporizjzja, som sagts i media, verkar otroligt konstigt då man har haft kontroll över kraftverket sedan början av kriget. Det är samma konstiga desinformation som att Ryssland skulle bomba sina egen oljeledningar, Nord Stream 1 och 2. Ville man inte ex-

portera olja, så är det bara att stänga av kranarna och ledningarna har kostat multum för Ryssland att bygga, men vad kan inte propaganda göra.

I och med invasionen av Ukraina fick EU möjlighet att göra det man länge velat nämligen stänga av de Ryska mediekanalerna. Nu finns det bara möjlighet att få information från en sida. EU har raskt gått vidare med censuren med hjälp Digital Service Act (DCA) och ”chatt control”. I slutet av augusti grep fransk polis meddelandeappen Telegrams grundare Pavel Durov på oklara grunder, se notis. Censuren blir allt starkare.

I OCH MED ISRAELS FOLKMORDSPOLITIK i Palestina, visade EU på vilken sida man står. Inget fördömande av Israel och man fortsätter att exportera vapen, som gör det möjligt att fortsätta med detta ursinniga mördandet av ett helt folk. När kriget i Ukraina startade var den internationella brottmålsdomstolen ICC snabb med att fördöma Ryssland och utverka en arresteringsorder på Vladimir Putin, men än så länge har inget skett mot Benjamin Netanyahu och Yoav Gallant, bara hot. Inga sanktioner. Däremot upprätthåller EU och medlemsländerna förbindelser med Israel. Helt otroligt. I både Frankrike och Tyskland blev det förbjudet med pro-palestinska demonstrationer.

I Tyskland har man förbjudit slagramsan ”Från floden till havet – Palestina kommer att bli fritt” och en kvinna dömdes för att under en demonstration ha skrikit ramsan. Man tolkar ramsan som antisemitisk av någon konstig anledning.

Bild: Lehån

Ursprunget till ramsan kommer egentligen från Josua 1:4 i Gamla testamentet och enligt Wikipedia ska ”Sloganen har använts av israeliska politiska grupper sedan 1920-talet”, och komma från en från en dikt av den sionistiska författaren ”Zeev Jabotinsky ’från havet till öknen, och med floden i mitten, ska enbart Israels självständighet råda.’ Ännu idag används sloganen som uppmaning till en heljudisk stat i hela området.”

FRAMTIDEN SER VERKLIGEN INTE LJUS UT. Ett tredje världskrig närmar sig (som Sverige inte kommer att klara sig undan), en kärnkraftsolycka hotar och censuren blir allt strängare med öppna tillslag mot journalister och nätplattformar. Ett folkmord pågår och tillåts att pågå ohämmat. Hade någon sagt det här för några år sedan hade det nog varit svårt att tro.

Kerstin Nordqvist

Ursula von der Leyen väljs om för ytterligare en period

DEN 18 JULI VALDE det nya EU-parlamentet krigshetsaren Ursula von der Leyen till EU-kommissionens ordförande, under ytterligare en period på fem år. Bäva månde, då denna EPP*-dam som frotterar sig med odemokratiska figurer som Zelenskyj i Ukraina och Netanjahu i Israel. Hon fick 401 röster av parlamentets 720 ledamöter, och efter kohandel stöddes hon utöver det av den konservativa EPP-gruppen (med Moderaterna M och Kristdemokraterna KD) av socialdemokrater (Gruppen Progressiva förbundet av socialdemokrater i Europaparlamentet (S&D), liberaler (Gruppen Renew Europe med Liberalerna L och Centerpartiet C), samt flertalet i den Gröna gruppen. Vänsterpartiets Ukraina apologeter (försvare) Jonas Sjöstedt och Hanna Gedin röstade emot henne med motiveringen att hon inte verkade för en tillräcklig grön politik i EU. Så många som 284 ledamöter bland de som kallas för "reaktionärerna eller ytterhögern" röstade emot henne, 15 avstod och sju röster ogiltigförklarades. Det mest besvärande är att den Gröna gruppen och delar av Vänster-gruppen var avgörande för von der Leyens omval.

I sitt installationstal sa hon, enligt MSM media (Mainstream-medier eller etablerade medier) bland annat, att hon "aldrig kommer att acceptera att demagoger och extremister förstör vårt sätt att leva". Vårt sätt att leva är att slaviskt följa EU:s regelverk (aquis communautaire) och om jag personligen inte gör det är jag tydligen en demagog, sa hon. Hon betonade också att "EU:s stöd till Ukraina så länge som det tar." Ingen förhandlingslösning här inte.

DEN TILL USA och Nato undergivne statsministern Ulf Kristersson säger till Svenska Dagbladet (SvD) att "hennes ledarskap bidrar till stabilitet i en osäker tid" och att han ser fram emot "samarbetet för stöd till Ukraina, för ökad konkurrenskraft och för den gröna omställningen". EU-ministern Jessica Roswall, som regeringen föreslagit till kommissionär vilket inget annat riksdagsparti haft synpunkter på, vad jag vet, beskriver insmickrande von der Leyen som handlingskraftig (vilket jag inte säger emot, men på fel sätt) och kompetent och att omvalet "är ett stort steg framåt för att få en ny kommission på plats".

PÅ TV:N SÅG JAG att parlamentsledamoten Tomas Tobé i parlamentet betonande liksom Kristersson att von der Leyen står för stabilitet (det vill säga västlänernas) i en osäker tid. Detta trots att den korrupta von der Leyen före omvalet, av till

och med EU-domstolen dagen före, dömts för icke transparens och gått vid sidan av EU-institutionerna och regelverket i den kostsamma mejl-upphandlingen med Pzfizers verkställande direktör (vd) Alfred Bourla av de syntetiska, icke fullt utprovade, kontroversiella mRNA-vaccinerna.

På TV dök även Charlie Reimers upp som deklarerade att Sverigedemokraterna (SD) röstade nej till von der Leyen på

CC-BY-4.0: © European Union 2019 – Source: EP. (creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

Ursula von der Leyen grund av hennes inställning till den gröna ekonomin precis som de svenska vänsterpartisterna. Men samme Reimers är en fanatisk Israelanhängare, som besökt Israel under folk mordskriget, som von der Leyen, och dessutom stöder Ukrainakriget. Så verkligheten är en smula komplex!

MED DET NYA EU-PARLAMENTET verkar freden vara avlägsen. Den ende EU-ledaren av betydelse med fredsinsikt är Rådets ordförande detta halvår Victor Urban, som för att få till fredsförhandlingar i proxykriget** Ukraina har under sommaren i tur och ordning träffat Zelenskyj, Putin, Xi Ping och Trump. För detta stämplas han nu av EU-eliten som en avfalling och osolidarisk, och så kallade "vänstersvenskar" som Magdalena Andersson (Ordföranden i Internationella valutafondens ekonomiska råd), Morgan Johansson och Jonas Sjöstedt agerar opinionsmässigt för att ta ifrån Ungern ordförandeskapet detta halvår.

Jan-Erik Gustafsson

* Europeiska folkpartiets grupp (kristdemokrater) (EPP)

** krig via ombud

[klipp & kommentarer]

Regeringen har presenterat en ny nationell säkerhetsstrategi

I SKYMUNDAN AV semestrar presenterade regeringen den åttonde juli en ny nationell säkerhetsstrategi (Regeringens skrivelse 2023/24:163). Den lovordar i överflöd Sveriges medlemskap och säkerhetspolitiska intressen tillsammans med EU och Nato. Där upprepas nu det etablerade mantrat att Sverige och EU skall stödja Ukraina i vått och torrt. Vi citerar från skrivelsen:

”Sverige ska bidra till försvaret av Ukraina så länge det behövs. Tillsammans med upprustningen av vårt totalförsvaret är den viktigaste åtgärden för säkerheten i vårt närområde att säkerställa att Ryssland inte når sina mål i anfallskriget mot Ukraina. Att Ukraina ges ett starkt, samordnat och långsiktigt stöd, som också gör att det kan stå emot framtida angrepp, är av mycket stor betydelse också för Sveriges säkerhet. Stödet till Ukraina är därför regeringens främsta utrikespolitiska uppgift. Den bilaterala överenskommelse om säkerhetssamarbete som Sverige har ingått med Ukraina är ett uttryck för detta. Sverige kommer att fortsätta stödja Ukraina så länge det behövs – politiskt, militärt, ekonomiskt, rättsligt och humanitärt. Det gäller även om givarkretsen skulle komma att minska, med åtföljande behov av ökat stöd från Sverige och andra europeiska givarländer. Sverige kommer att fortsätta arbeta för att stödet till Ukraina ska stå högt på EU:s och Natos dagordning.”

ETT LED I UKRAINASTÖDET är enligt försvarsminister Pål Jonson att Sverige ser över möjligheterna att etablera en filial av myndigheten Försvarets materielverk FMV i Ukraina redan till hösten. Jonson säger att det kommer att handla om ett antal civila tjänstemän från FMV på plats på Sverige ambassad för att stärka som det heter Ukrainas upphandlingsorganisation och administration av militärt materiel. På en fråga från en reporter i Svenska Dagbladet den 16 augusti, om vad man vinner på att skicka svenska tjänstemän till Kiev, svarar Jonson: ”Då får man bättre förutsättningar att stötta Ukraina i deras upphandlingsförmåga av försvarsmateriel. Det är viktigt med tanke på att Ukraina har fått mycket försvarsmateriel och även har stora behov framöver. Inte minst handlar det om att utveckla långsiktigt arbete för uppbyggnad av de ukrainska styrkorna”.

ENLIGT JONSON SKA beslut inom EU leda till en tredubblad artilleriproduktion inom ett par år och åtgärder, för att Sverige, Nederländerna och Danmark ska upphandla nya stridsfordon 90 till Ukraina, som både ska leda till att stärka den ukrainska försvarsförmågan på sikt och skicka signaler till den svenska försvarsindustrin så att de kan utöka sin produktion. Enligt regeringen har Sverige hittills skickat totalt 16 stödpaket till Ukraina till ett totalt värde av 43,5 miljarder kronor.

Jan-Erik Gustafsson

EU måste upphöra med att stödja Israel

FN:S INTERNATIONELLA DOMSTOL (ICJ) slog i en dom i juli fast att apartheidstatens Israels ockupation av de palestinska territorierna på Västbanken, Östra Jerusalem, Golanhöjderna och Gaza är olagliga och att den måste upphöra. Detta efter att domstolen av FN:s generalförsamling ombetts att ge sin syn på Israels politik och praxis. Med yttrandet tar FN-domstolen för första gången ställning för att ockupation är olaglig. Om man värdesätter FN måste detta få direkta konsekvenser för EU-etablissemangen och få de nationella regeringarna att agera och vidta åtgärder för ett omedelbart slut på folkmordskriget. Annars är man juridiskt medskyldiga till folkmordskriget, som sedan oktober 2023 fortgår med oförminskad styrka.

EU-ledningen borde omedelbart säga upp associationsavtalet från 1995 för etableringsfrihet, kapitalrörelser, ekonomiskt samarbete och forskning med Israel som skall vara baserat på mänskliga rättigheter och demokratiska principer. EU är Israels största marknad, som utgör ca en tredjedel av Israels export.

ISRAEL ÄR ASSOCIERAD deltagare i EU:s forskningsprogram Horizon Europe 2021-2027. Forskningssamarbetet med EU är av stor vikt för Israel. För åren 2021-2023 har Israel enligt forskningsrådet Vinnova beviljats 578 miljoner euro eller knappt två procent av totalt beviljade medel (Sverige får 3,4 procent av beviljade medel) i 541 projekt, varav många är engagerade i israeliska universitet och krigs- och försvarsindustri.

I RAPPORTEN Partners in Crime – EU Complicity in Israels Genocide in Gaza har den nederländska tankesmedjan Transnational Institute (TNI) dokumenterat att sedan Gazakriget påbörjades i oktober 2023 har EU godkänt 130 nya forskningsprojekt med israeliska aktörer till ett värde av 126 miljoner euro. Minst två av projekten finansierar försvarsföretaget Israels Aerospace Industries forskning för grönt hydrogen och elektromagnetiska sköldar som visar att det är svårt att skilja på civil och militär forskning. TNI rapporten kritiserar EU för att sedan oktober har godkänt ekonomiskt stöd och att ”utveckla närmare förbindelser med den israeliska staten och dess institutioner”. EU:s utrikes talesperson Josep Borrell säger att unionen står inför ett vanskligt dilemma mellan att stötta den internationella rättsordningen och stödet till Israel.

HITTILLS ÄR STÖDET till Israel det som prioriteras på det palestinska folkets bekostnad och oerhörda lidanden och död. TNI-rapporten menar att frånvaron av reaktioner på Israels krigsföring gör att EU ”möjliggör och normaliserar ett folkmord”. Rapporten skisserar på att sanktioner mot Israel från EU, stopp för vapenhandel och förbud mot transitering av amerikanskt militär materiel till Israel genom EU-länder åtminstone skulle kunna förkorta kriget. Men EU och den svenska regeringen fortsätter att i praktiken stödja Israels ”rätt till självförsvar” trots mångårig ockupation och TNI-rapportens slutsats är att EU ”fortsätter att svika sin rättsliga och moraliska plikt till att reagera”.

Jan-Erik Gustafsson

Posttidning B

Avsändare:

Kritiska EU-fakta

**Viktoriahuset, Linnégatan 21, 4 tr,
413 04 Göteborg**

GALLERIET/Robert Nyberg

